

Ljubinka Stojanović

GOLUBARNIK

Kontakt:

Tel: 106 335

GSM: 064 17 00 109

E-mail: moebius@bitsyu.net

Braći i sestrama...

LICA:

SNEŽANA.....	15. god. Sestra
ŽELJKO.....	17. god. Brat
ALISA.....	17. god. Dete iz Doma
ZIKRA.....	17. god. Dete iz Doma
RADE.....	16. god. Dete iz Doma
NEBOJŠA.....	18. god. Dete iz Doma
RUŽA.....	46. god. Upravnica
BRANKA.....	43. god. Tetka

Radnja ove drame, odvija se u Domu za nezbrinutu decu u Beogradu. Obuhvata period zlih devedesetih...

NAPOMENA

Snežana i Željko govore istočno-hercegovačkim dijalektom. Snežanin govor vremenom mutira, asimilujući se sa tzv. beogradskim izgovorom, Željkov govor sa druge strane ostaje relativno nepromenjen, osim u domskom žargonu.

PRVA SCENA

(Bezlična internatska soba. Žutih zidova. Svetlo je neonsko, hladno, luster sa dva rebra, od kojih jedno ne radi i stalno "trepće". Prostorija deluje kao žučna kesa, umiruće životinje i svako u njoj mora da izgleda bolesno i jadno. Na musavim zidovima su polepljeni poster automobila, fudbalskih klubova i razgolićenih filmskih zvezda. Na levoj strani sobe pokraj prozora nalazai se jedan sivi, metalni krevet, sličan bolničkom, dok je na desnoj strani sobe, poluzarđali krevet na sprat. Sva tri su uredno, gotovo vojnički nameštena. Krevete deli pohabani orman, jedan radni sto i dve stolice. Na stolu je kasetofon oblepljen sličicama, jedna limenka koka kole i nekakve grickalice. Za stolom sedi Zikra, puši. Alisa stoji kraj prozora i gleda u kišu, čuje se zavijanje vetra i naleti kapi koje udaraju u staklo. Na stolici u uglu sedi Rade i gricka nokte, a na krevetu, na spratu sedi Nebojša u vojničkoj uniformi.)

ALISA

Kakav odvratani dan.

(Niko ne reaguje, ona se prstom potpisuje na prozorsko okno, zatim nervozno izbriše svoje ime).

ALISA

Ni psa ne bi' pustila napolje.

(Rade ispljune zanokticu i pogleda u Alisu.)

RADE

Pa, kad nemaš psa, šta se sekiraš.

(Alisa naslanja glavu na prozorsko okno.)

ALISA

Nikad ga neću pustiti po ovakvom vremenu.

RADE

Ali nemaš psa.

(Rade se ironično smejulji, kao da ona ne razume, najprostiju logiku. Alisa mu prilazi, zgrabi ga za vrat, Rade cvili).

ALISA

Ali ću ga imati, debilu... Kapiraš!?!

RADE

(Krkljajući)

Kapiram.

ALISA

Dobro!

(Odlazi do prozora i nastavlja da gleda u kišu, Rade protegne vrat, zakašlje se pogleda u Nebojšu, zatim u Zikru, zacvili tiho i promuklo kao prebijeno ulično pseto. Niko ne reaguje, već se netremice gledaju, Zikra uzdahne i nervozno povuče dim, spušta pogled, Nebojša pogleda u Alisu).

NEBOJŠA

Alisa, 'oćeš da čuvaš Zikru?

(Njegovo pitanje zvuči kao molba, Alisa imitirajući intonaciju njegovog pitanja)

ALISA

(Nebojši)

Džigerice, 'oćeš ti, sebe da čuvaš?

(Nebojša gleda u svoje vojničke pantalone, podiže pogled ka Alisi, ona mu je okrenuta leđima.)

NEBOJŠA

Alisa...

(Alisa se okreće ka njemu, gleda ga, oči su joj pune suza.)

ALISA

Naravno, da ću da ga čuvam, on je... sada... moj dečko...

(Prilazi Zikri i ljubi ga u usta, Zikra je odgurne. Alisa prilazi Nebojši, koji sedi na gornjem krevetu, stavlja mu ruke na butine i polako se približava njegovom šlicu, Nebojša joj sklanja ruku. Zikra pojačava muziku.)

ALISA

Nemoj da ideš...

(Oči je izdaju, suze, odlazi do prozora, brzo ih briše, Rade joj prilazi, ali ga ona grubo odgurne, on seda na pod, do nje i grze nokte.)

RADE

Iskuliraj, Alisa.

ALISA

Brišem ja sad.

ZIKRA

Nemoj da ideš... Ne, još.

(Zikra gleda u Nebojšu.)

ALISA

Idem, uhapsiće me dežurni.

(Alisa prilazi Nebojši, gleda ga, on pokuša da je zagrli, da siđe, ali ona ga zaustavi, prilazi Zikri poljubi ga u obraz, ide ka vratima)

ALISA

Vidimo se... obećavaš.

NEBOJŠA

Obećavam.

ALISA

(Zikri)

A, tebi se, žešće osmehnula sreća, što te je Džigerica toliko zgotivio. Sećaš se kako je bilo kad si došao...

(Vragolasto se osmehne i pošalje mu poljubac, izlazi iz sobe i pažljivo zatvara vrata. Zikra ustaje, iz ranca vadi papirni zamotuljak, baca ga na sto i seda. Rade skoči od poda da vidi šta je bačeno na sto, Zikra ga pogleda i Rade se vrati na svoje mesto.)

ZIKRA

(Nebojši)

Ovo je za tebe.

(Nebojša pogleda u zamotuljak i nasmeje se.)

NEBOJŠA

Ti si lud!

ZIKRA

Ne, brate. Ti si lud.

RADE

A, šta je to?

(Nema odgovora, Zikra povlači dubok dim, gasi cigaretu u limenku koka kole.)

RADE

(Ustaje i grabi limenku)

Ej, bre, koji ti je? Bio je još gutljaj!

ZIKRA

Pa?

RADE

Pa, mogo' sam da popijem...

(Nebojši)

RADE

E, Džigerice, stvarno nije u redu, pola trafike smo ti nabavili i koka kolu, i milku i sve...
A, ti ništa! A znaš kako ničega nema, tri čuke smo tražili trafiku koja ima...bar nešto...
sve su prazne, a u prodavnice i ne idemo... Tamo tek ničeg` nema!

(Nebojša gleda u Zikru.)

NEBOJŠA

Evo, hoću pljugu.

(Zikra ne reaguje.)

RADE

Hvala Bogu! Zikra daj mu pljugu.

(Zikra ne reaguje, gleda u pod, zatim u kasetofon, pojačava.)

RADE

Daj, Zikra koji ti je, upašće nam dežurni!

(Stišava muziku, Zikra ga pogleda ispod oka, Rade pojača, ali ipak ne toliko koliko je Zikra pustio, nasmeši mu se.)

RADE

Daj čoveku pljugu...

(Zikra vadi paklu iz džepa i gađa Nebojšu u glavu, Rade se povlači).

RADE

(Tiho)

Šta ti je, bre, Zikra?

NEBOJŠA

(Radetu)

Pusti ga.

(Džigerica vadi cigaretu, pretura po džepovima.)

NEBOJŠA

Zikra, daj mi upaljač!

ZIKRA

Uzmi ga sam!

NEBOJŠA

Daj mi upaljač... Brate.

ZIKRA

Uzmi ga sam.

(Rade ustaje, uzima upaljač sa stola i nosi ga Nebojši, pali mu cigaretu).

RADE

E', a šta je u papiru?

(Otvaraju se vrata, u sobu ulazi Ruža, Zikra i Rade ustaju.)

SVI

Dobrar dan/veče...

RUŽA

Šta je ovo, ceo hodnik odzvanja. D~a vam čovek malo slobode, a vi...

(Pogleda na krevet gore, ugleda Nebojšu, zastane, Nebojša pokuša da siđe sa kreveta, Ruža pokaže rukom da sedne, zapanjeno gleda u njegovu uniformu).

RUŽA

Nebojša golube moj...

(Pokazuje rukom na dečakovu uniformu)

NEBOJŠA

(Smeši se, neprijatno mu je)

Ja sam došao samo da se pozdravim, krećemo u dvanaes', pa sam samo svratio...Samo da prođe kiša...

RUŽA

A gde si ti krenuo?

NEBOJŠA

Pa...u rat.

RUŽA

Molim? Moj đak generacije... tek si napunio osamnaest godina... Jel' ti znaš šta radiš!?!
Golube... Sine moj!?!

NEBOJŠA

(Tiho)

Znam.

RUŽA

I?

(Izbegava Ružin pogled.)

RUŽA

Šta bi ti rekli otac i majka!?!

(Nebojša pogledom traži podršku, ali Zikra stoji kraj prozora i gleda u dvorište, Rade sedi i gleda u Ružu.)

NEBOJŠA

Ne znam, kad ih nemam... Majka bi ko svaka majka, otkud znam... A oca idem da nađem! Znam da mi je čale vojno lice i sad je sigurno dole... Prepoznaću ga! Nema tu šta!

(Nasmeši se usiljeno, ali se taj osmeh struni pred Ružinim pogledom.)

NEBOJŠA

Ime da opravdam!

(Spusti pogled i gužva pantalone.)

RUŽA

Hajde, ispričaj se sa drugarima... pa mi se javi u kancelariju.

(Smušeno izlazi iz sobe, ovlaš pomazi Radeta po glavi.)

RUŽA

Možda još nije kasno...

NEBOJŠA

Dobro, javiću se.

(Ruža nesigurnim korakom izlazi iz sobe, zastaje na vratima=.

RUŽA

Nemoj da mi se nisi javio. Nebojša, ubiću te!

(Zikra se podrugljivo nasmeje na poslednje Ružine reči, okrene se ka Nebojši).

RUŽA

I nemojte da pušite u sobi!

(Zatvara vrata. Zikra i Džigerica se gledaju, Zikra iznervirano maše glavom, vrti pramen kose).

NEBOJŠA

Ne čupaj kosu!

(Zikra nastavlja.)

NEBOJŠA

Ne čupaj tu kosu, Zikra!

ZIKRA

Šta si mi ti... čale? Vрати mi cigare...

(Nebojša stavlja upaljač u paklu i baca cigarete na sto, Zikra ih pokupi i zapali cigaretu.)

RADE

Daj meni jednu.

ZIKRA

Uzmi svoje!

RADE

Nemam, brate.

ZIKRA

Imaš, danas sam ti uzeo tri iz šteka.

NEBOJŠA

Daj čoveku pljugu.

ZIKRA

On nije čovek... On je Rade.

NEBOJŠA

Daj meni pljugu!

ZIKRA

Pa, njemu da daš! Ima punu paklu u prljavim čarapama!

NEBOJŠA

Daj mi pljugu, brate.

(Zikra stavlja upaljač u paklu i baca mu, Džigerica zapali, povuče dim i pruži cigaretu Radetu.)

RADE

Ma neću, brate...Ne znam šta glumi sad. Ja imam štek? Keve ti...

(Rade "kao" iznerviran, Nebojša mu nudi cigaretu.)

RADE

Neka, hvala.

(Džigerica mu i dalje nudi cigaretu.)

RADE

Hvala ti, batice, iznerviro me ovaj!

(Rade šeta po sobi, glode prst, ali ipak uzima cigaretu i povlači dim, malko se zakašlje.)

RADE

Mislim, ipak se nas dvojica znamo mnogo, mnogo duže nego što ti znaš Zikru... i baš smo strava ortaci, jel' tako... i nije mi jasno što sad...

ZIKRA

Umukni skote!

RADE

(Nebojši)

Zašto mu dozvoljavaš da se ponaša tako prema meni?

NEBOJŠA

Zato.

(Zikra odlazi do prozora puši i gleda u dvorište, Rade prilazi stolu i gleda u paket, ipak ga ne otvara.)

RADE

Ej, a šta je u papiru?

ZIKRA

Oproštajni poklon...

(Rade odmotava papir, pogleda u poklon, prasne u smeh.)

RADE

Džigerica!

(Smeje se i pogleda u Nebojšu, i on se smeje, Zikra gleda kroz prozor, Rade svojim smehom, zabavlja Nebojšu - to ga ohrabri, uzima džigericu i onaniše.)

RADE

Šta, jel' to kao... karaš poslednji put!?!

(Nastavlja da se smeje, Džigerica se više ne smeje. Rade, osetivši da je njegov smeh usamljen, naglo se uozbilji).

RADE

Izvini, brate, šalio sam se...

(Zikra se obruši na Radeta, zgrabi ga za majicu i baca na vrata, Nebojša skače sa kreveta, razdvaja Zikru od Radeta.)

NEBOJŠA

Izadi napolje!

RADE

Izvini, batice, šalio sam se!

NEBOJŠA

Znam, znam, da si se šalio, 'ajde sad nestani.

(Nebojša otvara vrata, gura Radeta, i zadržava Zikru, zatvara vrata, Zikrino borbeno guranje, pretvara se u ljubavnički zagrlja.)

MRAK

DRUGA SCENA

(Ružina kancelarija, veliki sto prepun papira, nalazi se u centralnom delu prostorije, kancelarija je osvetljena neonkom. Po uglovima sobe, na prozoru i stolu poređano je sobno cveće u ružnim plastičnim saksijama. Upravo je taj detalj razlikuje od nekakve isledničke kancelarije. Za stolom sedi Ruža, ispred nje, na školskim drvenim stolicama sede Snežana i Željko, promrzli i mokri. Sede na stolicama zgrčeni, šćućureni kao dva promrzla siva goluba. Na podu, kraj njihovih nogu su dva šarena ranca. Snežana drži barbiku. Ruža je nadvijena nad stolom.)

RUŽA

Pa, zar milicija vezane da vas dovodi... Pogledaj, smrzli ste se...

(Snežana i Željko se pribijaju jedno uz drugo, Snežana privija barbiku na grudi).

SNEŽANA

Mi smo samo čekali tetku. Nije ih bilo kod kuće.

ŽELJKO

Mi žurimo. Tetka se možda vratila.

(Željko, podiže rančeve i hvata sestru za mišku, Snežana se pridiže).

RUŽA

Sedite, gde ste pošli tako mokri. Sačekajte... Polako.

(Brat i sestra sedaju, nekako umorno, teško, starački.)

SNEŽANA

A, mi teto, stvarno moramo da idemo...

(Okreće se ka bratu)

Tetka nas sad već sigurno čeka!

(Ruža podiže ruku u neodređenom pravcu, kao da pokazuje na sam pojam Doma.)

RUŽA

OVO je vaš privremeni smeštaj... Dok se ne stvore uslovi...

(Željko je prekida).

ŽELJKO

Kako ćete je naći?

(Ruža spušta pogled i zapisuje nešto na papir).

RUŽA

Ništa se vi ne sekirajte. Vaš slučaj je ušao u proces i njihovo mesto boravka ćemo vrlo brzo pronaći.

(Pogleda u decu)

RUŽA

Ništa se vi ne sekirajte, ovde ćete biti, lepo zbrinuti. Moj Dom je jedan od najboljih! Imamo i odlikaše... Vas dvoje ste isto odlični, jel tako?

SNEŽANA

(Pogleda u brata)

Pa, da... Bili smo...

ŽELJKO

Jesmo... Sneža je upisala medicinsku, a ja sam u gimnaziji.

RUŽA

Eto... Bićete smešteni sa vašim vršnjacima, to su fina deca, a ne kako neki spolja misle... Evo ja sam domsko dete i vidite me sad! Šta mi fali... Preživela sam...

(Ruža ustaje, odlazi do prozora i gleda u dvorište).

RUŽA

Moj brat i ja smo došli ovde kad smo bili još manji od vas... Samo po nas dvoje nije imao ko da dođe...

/Ruža prilazi Snežani i Željku, pomiluje Snežanu po kosi, pogleda ih, skine svoj sako i umota Snežanu).

RUŽA

Golubovi mali.

(Ruža duboko uzdahne, trgne se)

Jel` sad bolje?

(Devojčica automatski klima glavom.)

RUŽA

Pronaći ćemo vam tetku, šta se sekirate... A posle vi nećete hteti da idete odavde.

(Ruža se nasmeši, sedne za sto i prekrsti ruke, Snežana pod stolom steže barbiku, Željko pogleda kroz prozor).

RUŽA

E, pa, evo kako ćemo, dok vam ne dođu rođaci, ja se brinem o vama... Ako vam bilo šta zatreba ...

(Nasmeši se)

Šta ste se smrkli, još vi nećete hteti da idete...Kad vam ja kažem...

SNEŽANA

A, jel' znate bar otprilike kada ćete naći tetku?

RUŽA

Vrlo brzo, kažem vam da je vaš slučaj već u postupku...

(Menja intonaciju, govori brzo kao da čita)

(Njihovi pogledi diraju je toliko duboko, sećanja na sopstveno detinjstvo je pritiskaju. Umorila se. Koliko sličnih sudbina...I baš zato ona menja intonaciju, postaje samo upravnica, tako joj je lakše).

RUŽA

Dakle, pravila u našem Domu su vrlo jasna i njih ćete morati da se pridržavate, izlasci su preko radnih dana do devet, a vikendom do jedanaest, svetlo se gasi u dvanaest sati. U okviru Doma imate i zajedničke prostorije muško i žensko kupatilo, čitaonicu, koja radi do jedanaest. Doručak je u sedam, ručak u jedan, užina u četiri i večera u osam...To je to! I nemojte da pokušate da bežite i jurite tetku... Takvo ponašanje se kažnjava... Vaš slučaj je u postupku, ništa se vi ne sekirajte.

ŽELJKO

Hvala!

RUŽA

Da! Dok ste ovde, ne trebaju vam vaši izbeglički kartoni.

(Pruž a ruku preko stola, Źeljko zbunjeno vadi iz džepa dva kartona, ustaje i pruža ih Ruži.)

RUŽA

Sigurniji su kod mene.

(Ruža otvara kartone, stavlja naočare, čita.)

RUŽA

Snežana Obradović, rođena 16. 03. 1977. u Bratuncu...Dobro...

Željko Obradović, rođen 1975. u Bratuncu...Dobro, dobro. E, sad, broj vaše izbegličke ispravrave je... Snežana tvoj broj je...

(Prepisuje na svoje papire)

RUŽA

Dakle Snežana je 7015705835... A Željko Obradović je 7096403186...Dobro...Eto to bi bilo to.

(Ruža podiže pogled skida naočare, smeši im se, Źeljko i Snežana podižu svoje stvari sa poda, ustaju).

RUŽA

Ej, čekajte, nismo još završili, sedite... Ti, Snežana si u levom, ženskom krilu, sa jednom jako finom devojčicom, a ti Željko si u muškom krilu sa još dvojicom dečaka.

(Snežana i Źeljko se pogledaju, sednu, Snežana uhvati brata za ruku.)

SNEŽANA

Bato!

ŽELJKO

(Ruži)

Ali...

RUŽA

To su pravila Doma i njih se moramo svi pridržavati. Ja znam da ste vi brat i sestra, ali mi ne pravimo izuzetke... Uostalom niste preko sveta samo vas dvorište deli.

(Neko kuca na vrata, ulazi Rade, Ruža ga pogleda i nasmeje mu se srdačno.)

RADE

Dobar dan!

(Kada ugleda Snežanu i Željka ustukne)

RADE

Da dođem ja, onda kasnije...

RUŽA

Ne, ne odlično što si došao, ovo su vaši novi drugari... Pokaži im ti lepo Dom, Snežana je kod Alise iz dva'esdvojke, a Željko će kod vas u sobu...

RADE

Kod na... ali, kod nas nema mesta...

RUŽA

Ima, kako nema.

RADE

Ali...

RUŽA

Željko ide na Nebojšino mesto.

(Ruža počinje nešto da zapisuje i neprimećuje ih više, Snežana i Željko kupe svoje stvari, Rade ih izvodi, Ruža podigne pogled.)

RUŽA

Jel' imate odeću?

ŽELJKO

Samo ovo na nama i jakne u mom rancu... Nismo stigli...

RUŽA

A, šta je to kod tebe Snežo?

SNEŽANA

Samo neke... Uspomene...

RUŽA

Bolje bi bilo da ih ostaviš ovde, kod mene, sigurnije je.

SNEŽANA

Ne, hvala.

RUŽA

Dobro, kako hoćeš.

(Ruža se nadvija nad papire, Rade, Željko i Snežana izlaze i zatvaraju vrata. Ruža podiže pogled ka vratima, stavlja naočare, podiže slušalicu i okreće jedan broj).

RUŽA

Stigli su!

MRAK

TREĆA SCENA

(Domska soba, u kojoj su dečaci. Svetlo je ugašeno, čuje se samo Željko koji bunca u snu, teško diše, gotovo da se guši, urlikne).

ŽELJKO

Ne!

(Komešanje.)

ZIKRA

E, sad ću ti jebati mater!

(Komešanje u mraku. Rade pali svetlo, Zikra je svukao Željka iz kreveta na pod i bije ga.)

ZIKRA

Umukni...Umukni!

(Rade pritrčava i šutira Željka, smeje se. Zabavno mu je, gleda u Zikru.)

RADE

Stani Zikra, molim te... Ubićeš ga.

(Rade odvaja Zikru od Željka, Željko se skupio na podu, cvili, Zikra se pomera, a Rade, kao pomaže Željku, kada se ovaj pridigne, Rade ga šutne u bubrege).

ZIKRA

Jel' znaš ti zašto mene zovu Zikra?

(Željko se skuplja po podu, Zikra nastavlja.)

Zikra -Križa, e pa u tome je fazon, ne smeš da mi izazoveš KRIZU! A ti to stalno radiš! Mlogo me, bre nerviraš!

(Željko se drži za stomak, ječi.)

ZIKRA

Umukni, muka mi je od tebe.

RADE

Umukni, svinjo smrdljiva!

(Pljune ga, smeje se, glasno, osvetnički)

ZIKRA

Od kako si došao, ne mogu da se naspavam, cviliš, vrištiš...

(Zikra prilazi Željku i nadvija se nad njega.)

ZIKRA

Ti si lud, jel' da...Kreten!?!

RADE

Upiš'o se.

(Rade se smejulji, Zikra odlazi do prozora i pali cigaretu.)

RADE

Provali ga. Upiš'o se!

(Željko se pridiže sa poda, obriše lice, vidi krv, odlazi do svog kreveta.)

ŽELJKO

Ti misliš da te se ja plašim...

(Zikra gleda u dvorište i puši, Rade ustukne i sedne na stolicu, gotovo da mu je cela šaka u ustima, gleda u Željka, Željko se smeje.)

ŽELJKO

(Zikri)

Ne plašim se ja tebe Zikra, nikako te se ne plašim... Samo da znaš! Ničeg se ja više ne plašim.

RADE

Pa, što si se onda upišo u gaće!?!

(Rade otkine deo nokta i ispljune ga.)

ŽELJKO

Ne znam...ne mogu da se setim.

RADE

(Kao nezainteresovano)

Čega? Čega ne možeš da se setiš?

ŽELJKO

Sna... Kad zaspim, znam da je to san i da ga ponovo sanjam, ali kad se probudim...
Ničeg se ne sećam...

(Rade se smejulji i saučesnički gleda u Zikru.)

RADE

Alisa mi kaže da ni ona njegova nije baš normalna...I ona tako vrišti u snu, a kad je solo u sobi, priča sa barbikom.

ŽELJKO

Ostavite mi sestru na miru!

ZIKRA

Ma, ko će tvoju sestru, bre, smiri se Boske... A kad ste to Alisa i ti pričali?

RADE

Daj, Zikra šta ti je, pre neki dan...

ZIKRA

A kad to...Pre neki dan?

RADE

Pa, kad smo te čekali u parkiću.

ZIKRA

A, ono kad sam skidao onom klincu patike?

RADE

E, pa da, tad.

ZIKRA

A, dobre su patičice, Najke četvorka, a?

RADE

Mog'o bi meni nekad da ih daš da šetam...

ZIKRA

Ne mogu brate, mnogo ti smrde noge, ne mogu posle da ih obujem.

RADE

A posle klinca možeš, njemu ne smrde noge...

ZIKRA

E, pa ja zato biram one sa ganc novim giljama.

RADE

Uzmi ti neke nove, a meni daj ove ...

(Zikra se uozbilji).

ZIKRA

Dobro na šta ja tebi ličim, je li, brate... Ako ti trebaju patike, nabavi ih sam...I nemoj da mi se vrtiš oko Alise, jel' jasno?!?

RADE

Jasno!

ZIKRA

Gde si bre, Džigerice, da vidiš šta se sve dešava od kad tebe nema, Rade mi muva ribu, onaj ti piša po krevetu...Strašno brate...

(Željko ustaje i izlazi iz sobe, Rade i Zikra gledaju za njim.)

RADE

E, ugasi nam svetlo da zaspimo dok je mir.

ZIKRA

Gde si ti pošao?

(Željko ne odgovara).

RADE

Da stavi pelene!

(Željko prilazi Zikri.)

ŽELJKO

Ovo ti je poslednji put da si mi prišao!

(Zikra ustaje, Željko grabi Zikru za nadlakticu, stisne je, Zikra napravi bolnu grimasu, Željko se zagleda u njegovu ruku, pa u njega, Zikra istrže ruku, a Rade pali cigaretu zabavlja ga novonastala situacija... On će se u svakom slučaju prilagoditi. Mora.)

ŽELJKO

Nisam vam ja kriv što živite ovde i što je vaš drug otišo dole...

ZIKRA

(Gledajući kroz prozor)

Moj drug je otišo' da brani tvoju kuću, a ti mu zapišavaš krevet... Gde je tu pravda...

ŽELJKO

Nema pravde, razumeš, nema.

(Željko briše lice, kreće ka vratima i pogleda Radeta.)

ŽELJKO

Da me više nikad nisi pipn'o.

(Rade se nasmeje i dotakne ga rukom, kao pištoljem po grudima, Željko pogleda u pištolj od izranjavanih prstiju, pogleda ga u lice. Rade spušta ruku, Željko se okrene i izađe iz sobe, Zikra gleda kroz prozor, Rade dune u prste, kao u pištolj.)

RADE

(Imitira Željkov dijalekat)

Da me više nikad nisi pipn'o.

(Uozbilji se)

A slatka mu je sestrice...

(Zikra stoji na istom mestu, zatim odlazi do kreveta i pokrije se.)

ZIKRA

Ugasi to prokleta svetlo, hoću da spavam!

MRAK

ČETVRTA SCENA

(Snežanina i Alisina domska soba. Prostorija je mala i klaustrofobična, više podseća na

hodnik nego li na sobu. Na stolu je gomila šarenih sitnica, ukrasi, šminka i toaletno ogledalo. Na suprotnom zidu je samo jedan krevet na sprat. Na gornjem spratu sedi Snežana i pevuši neku dečiju pesmicu o vuku i ovci, Alisa sedi za stolom i šminka se.)

ALISA

Što se ti nikad ne šminkaš?

SNEŽANA

Nisam ponela šminku.

ALISA

A, šta kao šminkala si se u Bosni?

(Nasmeje se podrugljivo)

Za koga, za međede...

(Nastavi da se šminka, Snežana i dalje pevuši, klati nogama u ruci joj je barbika)

ALISA

Treba da odrasteš!

SNEŽANA

Šta ti to znači?

(Alisa imitira njen govor).

ALISA

Šta ti to znači...To znači da baciš tu barbiku, da saideš sa tog usranog kreveta i podeš sa mnom u zezanje.

(Alisa se nasmeši, ali taj lep osmeh, sasvim nesvesno i automatski prekriva rukom i to uradi svaki put. Snežana spušta barbiku na krevet, pogleda u Alisu, Alisa stavlja karmin na usta.)

SNEŽANA

Ali to mi je uspomena, kupio mi je tata kad je išao u Nemačku.

(Alisa se okreće ka Snežani)

ALISA

Pa!?!

SNEŽANA

Pa, to mi je sve što sam ponela, to mi je sve od njega, od mog detinjstva, to je uspomena... Ne razumeš ti to.

ALISA

Ne, Snežana ti ne razumeš, uspomene su ovde...Ovde.

(Alisa se udara prstom po glavi)

Te uspomene su prave, njih svuda nosiš sa sobom, htela ti to ili ne.

(Snežana skače sa kreveta)

SNEŽANA

Znam... Znam ja to vrlo dobro...Zato i nosim barbiku svuda sa sobom...Da mi čuva lepe uspomene, a ne stalno onaj užas koji mi je pred očima.

(Snežana baca barbiku na pod i sama se stropošta dole)

SNEŽANA

Gde mi je tetka, tetkica moja lepa...

(Snežana počne da plače, Alisa spušta karmin na sto, ustaje i pomaže Snežani.)

ALISA

Hajde ustani...Jebeš tetku, evo ja sam tu...

(Podiže Snežanu sa poda i stavlja je da sedne za stolicu.)

ALISA

Prekini da cmizdriš...Ne mogu da podnesem kad mi neko plače...

(Snežana jeca, ali pokušava da zaustavi suze, briše lice i duboko diše)

Hoćeš da ti odam jednu tajnu?

(Snežana je pogleda, i pomalo infantilno klimne glavom Alisa joj briše suze)

SNEŽANA

Reci.

ALISA

Ja više nemam uspomene...Sve sam ih izbrisala, imam samo ovaj trenutak sad...Posle toga sve zaboravim...Zato mogu da radim šta hoću.

SNEŽANA

Što lažeš, kad noću buncaš u snu i ...Znojiš se i... Plačeš, pa moram da te pokrivam i da te smirujem.

(Alisa se trgne, udalji se od Snežane, podigne njenu barbiku, pomiluje je po kosi, i sedne na krevet)

ALISA

To si ti.

SNEŽANA

(Zbunjeno)

Molim?

ALISA

Ja sam mislila da je to moja...Mama.

(Alisa odloži barbiku na jastuk, ustane, razgrne kosu i setu sa lica, nasmešena i bezbrižna prilazi Snežani)

ALISA

To su samo glupi snovi...Ovde niko ne može normalno da spava...Noću je ovde

najbučnije.

(Alisa uzima šminku i počinje da šminka Snežanu)

SNEŽANA

Alisa, a zašto si ti ovde?

(Alisa prekine da je šminka, pogleda je u ogledalo, nasmeši se)

ALISA

Ne znam, ne sećam se.

(Nastavlja da šminka Snežanu, ona se odmiče)

SNEŽANA

Zato što ja ne znam što sam ovde! Imam tetku, imam majku i oca i nikad ništa nisam ukrala i...

ALISA

Niko me nije hteo i nisam imala gde...Pa su me poslali ovde.

Alisa spušta šminku na sto, odlazi do ormara, pretura po stvarima i gleda šta će da obuče.

ALISA

Sve neko krpe, daju nam ovo đubre svoje, flekavo i pocepano, a ti treba da si zahvalan plemenitim ljudima...Govna!

(Alisa vadi stvari, baca ih na pod, uzima neku usku maičicu, oblači se, Snežana se ogleda)

SNEŽANA

Ali mi imamo gde da odemo! Ja ne znam što smo mi ovde...

(Alisa prilazi Snežani, popravlja joj šminku)

ALISA

Snežana, ja brišem!

SNEŽANA

Znam!

ALISA

Ne znaš, ja brišem odavde...Iz Doma!

SNEŽANA

Sad?

ALISA

Ne sad, ali uskoro...

SNEŽANA

Kako?

(Alisa seda na krevet, uzme barbiku u ruke)

ALISA

Jedan sladak frajer, će me izvući.

SNEŽANA

Otkuda ga ti znaš?

ALISA

Pa, upoznala sam ga preko jedne drugarice...Nije to bitno...

(Alisa prebacuje lutku iz ruke u ruku, nastavlja)

U svakom slučaju rekao mi je da imam mnogo slatko dupe i da on ne može bez moje guze i...Eto, palim kpod njega.

SNEŽANA

A, Zikra?

ALISA

Šta s' njim?

SNEŽANA

Pa, on ti je dečko?

(Alisa se nasmeje, spusti barbiku na krevet)

ALISA

Zikra je zaglavljen ovde. On se nikada neće iščupati, ja hoću...Moram... Ništa me više ovde ne vezuje.

(Alisa ustaje, širi ruke, duboko udahne, kao da miriše cveće, zatim pogleda u Snežanu)

ALISA

Hajde, zakasničemo! Rekla sam toj drugarici da ću i tebe da povedem, biće još nekih frajera, hajde...

(Alisa pljeska rukama, proverava kako je Snežana našminkana, odlazi do ormana i vadi suknjicu i džemper)

SNEŽENA

Znaš da ne mogu da idem.

ALISA

Znam, čekaš tu tvoju tetku. Kraj rata... Pa, ostarićeš čekajući... Ratovi ovde teško prestaju, a i rodbina se ovde ne voli baš mnogo... Svi mi- domci smo ti primer za to.

(Snežana ustaje, Alisa joj stavlja stvari u ruke)

ALISA

Hajde već kasnimo...Drugarice.

(Alisa se smeši Snežani, gleda je kako se presvlači, nastavlja)

ALISA

Zgodna si ti... I lepa... I brat ti je lep... I pametan, razgovarali smo jednom, šteta što je ovde, baš šteta...

SNEŽANA

Ma nismo mi ovde! Mi smo samo privremeno.

ALISA

Dok ne dođe tetka, znam... Hajde požuri, kasnimo.

SNEŽANA

A, taj tvoj, kako on misli da te izvuče?

ALISA

Pa kidnapovaće me. Znaš on živi sam, sazio je ogromnu kuću, i biću tamo sakrivena kao princeza...Kapiraš!?!

SNEŽANA

A, ako dođe milicija da te traži?

ALISA

Ne sme njemu milicija ništa.

(Snežana se obukla, Alisa je odmeri, zadovoljna je kako Snežana izgleda)

SNEŽANA

Idemo.

(Alisa i Snežana izlaze iz sobe. Snežana zastajkuje na vratima)

SNEŽANA

Alisa što si ti ovde...Stvarno?

ALISA

(Neobavezno, kao da priča trač)

Pa, pokušala sam da ubijem očuha. Klasična priča, on je probao da me siluje. keva mi ne

veruje misli da sam luda, sada su u Nemačkoj... srećni!

SNEŽANA

A kako si ...

ALISA

Kako sam šta?

SNEŽANA

Pa to...

ALISA

Kako sam pokušala da ga ubijem? Pa na spavanju.

(Snežana gasi svetlo, izlaze iz sobe)

MRAK

PETA SCENA

(Ružina kancelarija, Ruža stoji na vratima, Branka sedi na drvenoj džačkoj stolici. Osećaj neprijatnosti odražava se po načinu na kojem sedi)

RUŽA

Idemo.

(Branka skače sa stolice, podiže ruku ka Ruži, zaustavlja je, seda, skrušeno, skuplja ruku, stiska pesnicu i stavlja je na grudi)

BRANKA

Stani, Ružo...Sačekaj .

(Ruža zatvara vrata, prilazi Branki i nadvija se nad nju)

RUŽA

Pa ti stvarno nećeš da ih vidiš!?!

BRANKA

Ne mogu.

(Ruža se odmiče od Branke, sada za svoj sto, duboko uzdahne i počne sa slaže papire na stol., Branka vadi paketić iz torbe)

BRANKA

Evo, spremila sam im pitu i još neke stvari...Ako možeš da im daš...

(Ruža slaže papire i ne pogleda u paket)

RUŽA

Ne treba njima tvoj paket, Branka...

(Branka gleda u paket, polako ga spušta na sto)

BRANKA

Idem... Moram da vodim Unu na čas... Ima koncert za nedelju dana... Hoćeš da dođeš?

(Ruža sređuje papire i ne gleda u Branku)

BRANKA

Moram da je vodim u školu da vežba.

RUŽA

Pa što ne vežba kod kuće?

(Branka se nasmeši)

BRANKA

Prodali smo klavir.

(Ruža podigne pogled sa papira)

BRANKA

Njega smo prvog prodali.

(Mahne rukom)

Kako došlo, tako i otišlo... Na kocki ga je zaradio na kocki ga je izgubio...

RUŽA

Ali Una je čudo, ona ne sme da ...

BRANKA

Znam... Pet godina se nije odvajla od njega... Neće dete da gleda muku u kući Po ceo dan je svirala...

RUŽA

Moj brat je lud... Potpuno lud... Što im je dao? Kako si to dopustila?

BRANKA

A, šta sam mogla da uradim, došli su neki u po' noći, traže pare ili će Uni da seku prste!
Ja im kažem da bolje meni otseku sisu. Samo njoj ruke da ne diraju!

RUŽA

Pa što me niste zvali?

BRANKA

Dosta je tebi tvoje muke... A i tvom smo čoveku dužni, a tvoj muž nije bilo ko...Neka ti je brat sto puta... Ne sme više kod tebe da traži!

RUŽA

(Naglašava MOM)

Mom Miroslavu, niste ništa dužni,. Ja sam skinula dug.

(Branka podigne glavu, samo što joj je taj stav postao deo karaktera, tako da joj glava nije zaista podignuta, već je nekako zgrčeno ispravljena. Branka joj prilazi, pokušava da je poljubi, ali Ruža održava distancu)

RUŽA

Što me nije zvao, kad bi se javio, ja bi mu oprostila, sve bi' mu oprostila!

BRANKA

(Puknutim glasom)

A, onda je proradila savest... Počeo je još više da kocka i još gore da gubi...Od tad se ne trezni. Prodali smo stan da skrpimo dugove.

RUŽA

Što nisi spakovala sebe i dete i otišla u pizdu lepu materinu!

BRANKA

A, gde da odem, moja Ružo...U Bosnu? U onu klanicu?

(Branka skloni šiške sa lica, nastavlja veselije)

Sad je bolje, dao je pola novca kod gazda Jezde, a pola kod majke Dafine!

(Prekrsti se)

Još dva tri kruga da okrenemo kamatu i da nam svane. Samo nas to može spasti!

(Ruža se takođe prekrsti)

RUŽA

E, hvala Bogu, bar' nešto pametno da uradi.

(Branka primiće stolicu i hvata Ružu za ruku)

BRANKA

Samo još koji krug da obrnemo kamatu...

(Ruža vrti glavom, Branka skoro da kleči pred Ružom)

Gde da ih dovedem, u onaj suturen, pa ni mi nemamo gde da spavamo... Još je on uzeo nekog psa, kaže vežba ga za borbe, a i plaši se, neće iz kuće da izađe... Samo da prošeta džukelu.

(Ruža povlači svoju ruku)

RUŽA

Branka, pa jer sam ti zato dala dečije kartone... Da hraniš džukelu... Ona mala će da presvisne za tobom, ne mogu više da ih lažem, Branka sami će te naći, videćeš.

BRANKA

A, gde da ih odvedem, gde... Da ih uzmem sve troje, pa il' u Bosnu ili u Dunav...

RUŽA

Vadi ih odavde ženo... Nisu oni za ovo mesto... Niko nije!

(Ruža trese Brankina ramena, kao da hoće da je osvesti, razbudi, objasni)

Pa to su deca tvog rođenog brata, za Boga mologa! Znaš li kako ih je prebacio u Srbiju?! Jel' znaš?!?

(Branka se opire, plače, brani se, jeca)

BRANKA

Nemoj Ružo molim te! Preklinjem te! Razumi...

(Ruža je pušta, stoji nad njom)

RUŽA

Tvoj brat ih je prebacio u traktorskoj gumi, preko Drine! Razumeš! Nije bilo mesta više na skeli! A i nije imao dovoljno maraka za skeledžiju! Razumeš li ti to!?! Tebi ih je poslao da ih čuvaš! Tebi, sestri svojoj rođenoj! A sad trunu ovde.

(Ruža, odlazi do prozora, pali cigaretu i gleda u dvorište. Branka se skvrčila na stolici jeca, tiho, gotovo nečujno)

RUŽA

Samo da ne bude kasno... Udala si se za domca,. Pogledaj se i pogledaj mene... zar ne vidiš šta nam je Dom uradio. Osakatio nas je. Ovde nema pobednika...

(Ruža se okreće ka Branki)

BRANKA

Da, a gde si ti, a gde sam ja!?! Ti živiš na Dedinju, u luksuzu... Tebe svaki put posle posla čeka limuzina. Limuzina za gospođu upravnicu!!! Sit gladnom ne veruje!

(Ruža zavrće rukav, pokazuje podlakticu sa urezanim belezima)

RUŽA

Vidiš li ovo Branka?

BRANKA

To su belezi- domski belezi! I moj brat ih ima...

BRANKA

(Odmiče pogled)

Znam.

RUŽA

E, oni te vežu, obeleže za ceo život... Dugi rukavi! Leti i zimi!

(Pauza)

A Sneža i Željko ih još nemaju! Još uvek! A za Dedinje... Kolko ja skupo plaćam to Dedinje, moja Branka. Svaki put kad me čeka *limuzina*, ja se stidim, izdajem sebe, decu... A gde me vozi ta tvoja *limuzina*! U tamnicu, kao što je ova, samo drugačija! Ja sam domkinja i odavde ja pobeći ne mogu! Zato što mi je u srcu... Razumeš?!?

(Nasmeši se usiljeno)

RUŽA

A, kuća velika, kao moj Dom!

(Pokazuje rukom na zgradu. Zgadi se, protrese, zatvori oči).

Bila sam tako mlada i ... tako sam želela da pobegnem!

(Gleda svoju kancelariju, osmehne se i iz očiju joj liju suze. Polako, otvara fijoku svog stola, vadi piće, sipa)

Spasili su žive glave, ti im spasi duše.

(Branka ustaje, stavi paket na stolicu i krene ka vratima)

RUŽA

Dođi na prozor da vidiš nešto.

(Branka zastaje)

BRANKA

Nemoj da mi ih pokazuješ, ne smem da ih vidim.

RUŽA

Retko njih dvoje izlaze u dvorište, ono im ništa ne znači... Drugo sam nešto htela da ti pokažem, dođi.

(Branka pažljivo prilazi prozoru, gleda u dvorište)

RUŽA

Pogledaj.

(Branka se naginje i gleda)

BRANKA

Da?

RUŽA

I šta vidiš?

BRANKA

(Zbunjeno)
Decu...

RUŽA

I šta rade?

BRANKA

Ne znam... Ništa.

RUŽA

Šetaju, sede, puše, biju se... Samo se ne igraju, niko se nikad nije igrao u tom dvorištu.

(Branka se naglo sklanja sa prozora)

BRANKA

Eno ih!

(Branka se priljubljuje uza zid do prozora, žmuri i drhti kao neki ljudi pred strljanje)

BRANKA

Gospode Bože, oprosti mi.

MRAK

ŠESTA SCENA

(Snežanina i Alisina soba, po sobi su razbacane stvari, Snežana sedi za stolom, Željko se nadvija nad njom on ima upasanu trenerku i nove najk patike)

ŽELJKO

Gde je?

SNEŽANA

(Kroz suz).

Ne znam...

ŽELJKO

Lažeš, reci mi gde je!?!

SNEŽANA

Ne znam!

(Snežana cvili, skuplja se na stolici, Željko baca stvari po podu, nalazi Snežaninu barbiku, baca je. Snežana brzo uzima barbiku sa poda i seda na svoju kažnjeničko mesto, privija lutku na grudi, drhti)

ŽELJKO

Bolje mi reci gde je.

(Snežana još jače jeca. Željko zagleda garderobu)

ŽELJKO

Kako ja to nisam primetio... Ranije.

(Okreće se ka Snežani, u rukama drži čipkani veš)

ŽELJKO

Odakle ti ovo?

SNEŽANA

Nije to moje.

ŽELJKO

Kako nije tvoje, pa našo sam ih u tvom rancu.

SNEŽANA

Pa ni te patike nisu tvoje, pa su na tvojim nogama.

(Željko podiže ruku da je udari, ali je povuče)

ŽELJKO

Pa, zar među mamine i tatine slike, naše uspomene, guraš kurvanjske gaće.

(Željko ih baca pod njene noge, Snežana kupi veš, i stavlja na krilo kraj barbike)

SNEŽANA

To nisu uspomene.

(Snežana ustaje spušta stvari na sto i prilazi bratu, stoji pred njim, nastavlja)

Uspomene imaš u glavi i od njih ti nema spasa... Koja ti je poslednja uspomena?

ŽELJKO

Kad smo tata i ja išli...

(Snežana ga odgurne)

SNEŽANA

Lažeš! Šta vidiš kad legneš da spavaš?

(Željko obara pogled, gleda u svoje nove patike)

ŽELJKO

Traktorsku gumu. Noć. Ledenu Drinu i tatu kako nas drži da se ne podavimo.... I kako se onda vraća... Eto toga!

SNEŽANA

I zaklane ljude i trulu stoku, eto to vidiš!

ŽELJKO

To nisu naši.

SNEŽANA

A ko su to naši . Jel' su ovde naši?

(Željko obori glavu, i seda na krevet, Snežana stoji na sred sobe, širi ruke)

SNEŽANA

Pa, gde su? Što naša tetka nije došla!?! Zato što je naša, je li... I mi njeni. Ili zato što te Naše boli kurac da je nađu, hajde reci...I zašto tebe zovu Boske...

(Snežana imitira)

Boske, đe s` Boske...

(Prilazi bratu i podiže mu glavu, zagleda se)

SNEŽANA

Ko su to Naši? Ja sam se prvi put poljubila sa Safetom i on je za mene Moj... Kapiraš!

(Imitira Alisu u gestikulaciji. Okreće se i odlazi do svoje stolice, umorno seda na nju, stavlja glavu na kolena. Nastavlja, tiše)

Hoću kući.

ŽELJKO

Kojoj kući...

(Snežana je zatečena ovim pitanjem, ali je umor prevladava)

SNEŽANA

Našoj kući. Pravoj! Mami i tati! Dosta smo čekali tetku, ne možemo više. Mi ionako nismo pravi domci. Mi imamo mamu i tatu!

(Željko uzdahne, pomiluje sestru po glavi)

ŽELJKO

Nismo domci, sa'će oni naći tetku. A i ako je ne nađu, još malo i biće kraj rata i...Dobar je znak što smo u prihvatilištu, a ne u zavodskom delu!

(Govore tiho)

SNEŽANA

Bato, nemoj da se plašiš, imaš mene, a ja znam da nas mama i tata čekaju kući...Videćeš... A i njima je mnogo lakše, što smo mi ovde... Na sigurnom.

ŽELJKO

Kad bi samo mama znala, šta sam uradio...

SNEŽANA

Ništa ti Bato nisi uradio, mi samo treba mirno da sačekamo tetku, a ako ona ne stigne do kraja rata...Jebi ga...Idemo mi našoj kući... Ali doći će naša tetkana, videćeš!

(Snežana briše suze sa lica i počinje da skuplja stvari sa poda, Željko zariva glavu u ruke)

ŽELJKO

Počela si i da psuješ... To te je sve ona mala naučila...

(Željko ustaje)

Da nije bilo ove odvratne Alise, ne bi moja seka postala...Gde je ona moja mala Sneža...

(Snežana spušta glavu, Željko je zagrlji, nastavlja)

Ja sam kriv, izvini Snežo ...

(Snežana grli brata, Željko je privija uza se. Pokušava da je zagrlji i zaštiti od celog sveta. Otvaraju se vrata, u sobu ulazi Alisa, raščupane kose, sa modricom na licu, raskrvavljenom usmom, trese se, odeća na njoj je prljava i razvučena jedva stoji)

SNEŽANA

(Krikne i pokriva usta šakom)

Alisa!

(Alisa stavi prst na usta, Snežana je prihvata da ne padne, Željko zbunjeno gleda u Alisu)

ALISA

Zdravo...

ŽELJKO

Šta se desilo?

ALISA

Malo su me silovali... Ništa naročito.

(Snažana krikne. Alisa tupo gleda u Željka, polako okreće glavu ka Snežani, nasmeši joj se i odmahne rukom, polako krene prema svom stolu sedne, pogleda se u ogledalo)

ALISA

Džigerica se vratio... I ja sam se vratila... Vratili smo se.

(Željko seda na kevet, pridržava glavu rukama, Snežana prilazi Alisi)

SNEŽANA

Hajde da legneš, treseš se...

(Alisa polako podiže glavu, gleda u Snežanu, pokuša da se osmehne, ali je zaboli pokidana donja usna)

ALISA

Dobro je, da danas nisi išla samnom ...

(Snežana zagrlji Alisu, devojčica se beživotno prepušta zagrljaju. Željko pokriva šakama lice)

ŽELJKO

(Kroz prste, ne gledajući)

A, kako znaš da se Džigerica vratio?

ALISA

Svi se mi ovde vratimo *(Pauza)* Sad su ga doveli... Izgleda bolje nego ja.

(Pokuša da se nasmeje sopstvenoj šali, ali je usna zaboli)

ŽELJKO

Pa, gde ću sad ja?

MRAK

SEDMA SCENA

(Domska menza. Dugačak sto, sastavljen od starih kafanskih stolova. Delovi, skupljani verovatno po najkrazličitijim drumskim mehanama čine neravnu, ali dinamičnu celinu i čitav taj sto podseća na nekakvu stonogu. Deca sede, večeraju. Postavljeni su kao u Leonardovoj "Tajnoj večeri". Samo što je ova, malo drugačija... Nenametljiva i slučajna kompozicija. Džigerica sedi u sredini, gleda tupo, na gore. Ćuti, ne reaguje ni nakoga i ni na šta, izgubljen negde na nekom dalekom frontu u Bosni. Možda njegov pogled i nije tup, možda samo gleda u nešto stračno i krvavo... I svako bi bio isuviše gord ako bi pokušao da opiše taj pogled i njegovo značenje. Iz usta mu curi bala, sliva mu se niz bradu. Razvlači se tanka, providna nit, polako se spaja sa pasuljem u tanjiru. Njegov jedini kontakt sa hranom. Sa leve i desne stane sede deca, večeraju. Svi krišom okreću glavu ka Nebojši, svi osim Radeta. Možda zbog toga ova večera podseća na onaj davni i slavni obed. Zikra sedi sa desne strane i briše mu usne, pokušava da ga nahrani. Bezuspešno. Do njega, poluokrenut leđima sedi Rade, ne gleda u Nebojšu, jede brzo, nadvijen nad tanjirom, odgriza parče hleba. Do njega sedi Snežana i drobi hleb u pasulj, prinoseći kašiku ustima, nadvija se da pogledala u Nebojšu. Sa leve stane sedi Alisa, koja samo krišom gleda u Nebojšu, jede polako i u malim zalogajima, pomalo zgađena. Do nje raširenih nogu i ruku sedi Željko i on kao i njegova sestra na drugom kraju stola drobi, hleb u pasulj. Levi rukav mu je podvijen iznad lakta, podlaktica je izreckana krastama, pravim, dubokim usecima noža. Iste takve napravili su i Ruža i njen brat, u istom ovom domu, nekoliko decenija ranije...)

ZIKRA

Jel' vidiš ti Nebojša, šta se sve ovde događa, dok ti ratuješ, neki se ovde šire...Ali sve dođe na svoje... Drugar nam je sad u gornjem delu sa klincima, treba Ruži dok shvati kome je gde mesto, jel' tako...

ALISA

Zikra prekini.

ZIKRA

Neko dobije jaslice, a neko orden.

ALISA

Lupaš, niko ovde nema orden.

RADE

A, ja mislim da ga svi zaslužujemo...Džigerica barem tri!

ALISA

(Tiho)

Da, za svaki deo tela.

(Zikra lupi kašikom o tanjir, govori izveštačeno, kao voditelj nekog petparačkog kviza bezuspešno pokušavajući da probudi katatoničnog Nebojšu)

ZIKRA

Molim za malo pažnje, jutros smo se moj prijatelj i ja dogovorili da ga od danas ne zovemo Džigerica, taj nadimak mu nikako ne odgovara!

RADE

Kad ste se dogovorili, pa on ne priča od kako je došo.

(Zikra pogleda u Radeta)

ZIKRA

Nije, nego je stalno stondiran, duva čim ustane, tako ga manje boli...

(Zikra ponovo podiže intonaciju)

A, takođe smo se dogovorili da Rade od danas nije Rade, već Baksuz!

(Alisa aplaudira) .

RADE

Zašto ja, Baksuz, neću brate...Ne dolazi u obzir!

(Zikra pokušava da nahrani Nebojšu, ali on ne prihvata hranu, pasulj mu curi niz bradu, Zikra baca kašiku)

ŽELJKO

Kako su ga primili ponovo ovde...Mislim punoletan je...

SNEŽANA

Zašto su ga pustili iz bolnice?

RADE

(Između dve kašike pasulja)

Zato što je ranjen neki general, nešto tako, pa su morali da naprave mesta, nisu znali šta će sa njim pa su ga šibnuli... Ponovo ovamo... Nije neki težak ranjenik, mislim ništa mu nije otkinuto.

(Rade , shvata da je u centru pažnje i želi da se pokaže)

SNEŽANA

Samo nešto unutra... To je mnogo gore.

(Savije glavu i odloži kašiku, smučilo joj se... Sve)

RADE

A, znate šta je najsmešnije u celoj priči?

(Smeje se kao da priča vic)

Najluđe je to, što je taj general u stvari njegov čale...

(Svi (osim samog Nebojše) okreću se prema Radetu. Rade instinktivno spušta kašiku, traži neki saučesnički pogled)

ZIKRA

A, otkud ti to znaš?

RADE

Reko' mi Dži... Nebojša.

ALISA

Tebi je reko! Nije reko ni meni ni Zikri, nego je tebi reko!

ZIKRA

A kad je on sa tobom pričao... Mislim samnom ne razgovara, pa zato pitam!?!

(Zikra se pruža preko stola da ga udari, Alisa ga sprečava)

ALISA

Otkud ti to znaš?

RADE

Šta vam je, šta ste se okomili na mene...Izmislio sam.

ZIKRA

(Zikra pogleda u Željka, pa u Snežanu, spusti pogled)

Zašto, brate?

(Rade ćuti, gleda preda se, Zikra polako spušta kašiku na sto, nastavlja)

Najeb'o si izdajniče.

(Zikra skače sa stola, zgrabi Radeta, baca ga na pod. Čuje se samo tup zvuk udara tela. Zikra pesniči Radeta. Rade se u prvi mah ne brani, ali nešto pukne u njemu i on svali Zikru sa sebe, začuđujuće lakim pokretom. Počne da ga gazi, šutira, da mu se sveti za svaku uvredu, ikad. Navaljuje se na Zikru, davi ga, urla. Željko skače, pokušava da skine

Radeta sa Zikre. Rade povlači Zikrinu košulju, cepa mu stvari. Zikra vrišti. Željko udara Radeta, Alisa se pridružuje. Snežana prestravljena prilazi tom klupku tela. Samo Nebojša sedi, klata se i gleda u tavanicu, u nebo... Najednom se čuje krik, svi se odmiču. Na podu zgrčen i krvav- Zikra. Majica mu je pokidana i ispod nje vire lepe, male devojačke grudi. Zikra pokušava da se ogrne, sakrije, uvija se po podu. Ne zna šta pre da pokrije, grudi ili lice. Svi su skamenjeni. Željko mu- joj prilazi, podiže je. Snežana joj daje svoj džemper, Zikra se oblači, polako seda na stolic).

ŽELJKO

Kako?

(Zikra seda do Nebojše, šćućuri se kraj njega, zaplače. Alisa pali cigaretu i daje je Zikri, ova je bojažljivo uzima. Sada je potpuno gola i nezaštićena, slomljena)

ALISA

Uvek si mi bio sumnjiv. Nekako... preteran.

SNEŽANA

Kako?

(Alisa takođe pali cigaretu, smeje se)

ALISA

Pa, nije htela da me kara!

(Rade seda na kraj stola, gricka nokte, pogled mu je besan i mutan. Željko stoji nad Zikrom zbunjen, smušen, seda do sestre)

SNEŽANA

A ja se bila zaljubila u njega...

(U menzu ulazi Ruža. Svi se sedaju i prave se da jedu, atmosfera je veštačka, čudna i Ruža bi ranije to osetila, ali sada je suviše zaokupljena drugim problemom, Rade isprebijan, moker i krvav gleda za Ružom, jedinom osobom za koju gaji osećanje slično ljubavi, a ona ga ne vidi. Sada, u ovom trenutku, kada mu najviše treba. Sam je!)

RUŽA

Prijatno golubovi moji, Rade...

(Svi osim Nebojše pogledaju u Radeta, Ruža to ne primećuje, prilazi Željku)

Došla je!

MRAK

OSMA SCENA

(Ružina kancelarija, Ruža stoji kraj prozora, gleda u dvorište, puši. Branka sedi na stolici, zgrčena, u crnini, krši ruke)

BRANKA

Ti im reci.

(Kucanje na vratima, u kancelariju ulaze Snežana i Željko, Branka ustaje, Snežana zastane, a zatim se zaleti tetki u zagrljaj, Željko i Ruža se pogledaju)

SNEŽANA

Tetka, tetkice!

(Grčevito se grle, Branka pruža ruke ka Željku)

BRANKA

Željko, sine...

(Željko nesigurno prilazi Branki, ona ga uhvati i prigli, Branka plače gotovo da nariče, malo se primiri, odalji ih od sebe, da ih vidi ili da se odbrani...)

BRANKA

Da li je moguće...Kako ste porasli! A ja vas se sećam kad' ste bili ovolipacni!

(Pokazuje rukom, nekakve neodređene detinje visine. Zzatim ih privija ih uz sebe, nastavlja)

Mučenici moji mali...

ŽELJKO

Nismo više mali, tetka.

BRANKA

Znam, ja to samo tako kažem.

RUŽA

A, ovde se duplo brže odrasta.

(Branka pogleda u Ružu, ali pogledi im se ne susreću, Ruža je okrenuta leđima i gleda kroz prozor)

SNEŽANA

Mi smo spremni!

(Branka još jače grli Snežanu, ona nastavlja)

Nismo ni imali šta da pakujemo, neke sitnice, ništa bitno... Kolko' smo te čekali.

ŽELJKO

Ja sam mislio da nećeš doći... Stvarno sam to mislio.

(Nasmeje se, pođe, zastane i onda je ipak zagrlji, rukama obuhvati i Branku i Snežanu)

SNEŽANA

Gde je Una? Vidi...

(Odgrle se, Snežana vadi barbiku iz ranca, žurno, trese se. Pruža tetki lutku. Nastavlja)

Ovo je za nju, meni ne treba, ja sam porasla.

(Branka smušeno uzima lutku, ne zna šta će sa njom, vrti je po rukama, spušta barbiku na sto, Snežana gleda u lutku, pomalo je zbunjena, ali i dalje se smeši)

BRANKA

Nije mogla danas da dođe, doći će drugi put.

(Željko se odalji od Branke i povlači Snežanu sa sobom)

SNEŽANA

Idemo odavde...

(Branka korakne unazad, pogleda u Ružu, Ruža izbegava njen pogled, plače i puši. Branka nemoćna i slaba seda na stolicu)

BRANKA

Ja nisam došla da vas vodim... Danas.

(Snežana korakne ka njoj, Željko je povlači za ruku)

SNEŽANA

Pa kada ćeš doći?

(Branka ustaje i krši prste)

BRANKA

Mi sad živimo jako teško... Nas je četvoro u jednom stanu.

SNEŽANA

Četvoro.

BRANKA

Teča, Una, Hektor i ja.

ŽELJKO

Ko je Hektor?

(Ruža se sklanja sa prozora i staje naspram Branke, gleda je u oči)

RUŽA

Hektor je tečin pas.

SNEŽANA

Molim, ko je Hektor?

(Snežana hvata brata za ruku. Muka joj je)

ŽELJKO

Nema mesta, za nas, zbog psa.

(Snežana povratu, Željko je pridržava. Branka sklanja pogled, sramota j).

BRANKA

Doći ćemo po vas, čim se stvore uslovi...

SNEŽANA

Razumem.

(Izgovara kao da kaže Ne razumem, briše usta od izbljuvka. Snežana pogleda ka Ruži)

ŽELJKO

Izvinite, izvinite molim Vas... Nije namerno! Obrisaćemo.

(Ruža samo odsutno klimne glavom. Željko pridržava Snežanu, kreću prema vratima. Snežana jedva govori, obraća se Željku, grli ga)

SNEŽANA

Bato, a što je tetka u crnini?

(Branka stavlja ruku preko usta, zaplače. Ruža skače sa stolice, lupa šakom o sto)

RUŽA

Reci im Branka...Dosta si se o njih ogrešila, reci im.

(Branka plače, skuplja stvari, izlazi, Snežana se otrgne od brata, prepreči Branki put)

SNEŽANA

Stani tetka, nemoj da ideš...Zaboravila si Uni barbiku, meni više ne treba .

(Snežana trči do stola, uzme barbiku i gura je tetki u ruke. Branka se brani, plače, gura lutku od sebe, ne želi da je dotakne, gura sestričinu, boji se poludeće)

BRANKA

Neka dušo, pusti, Una nema vremena da se igra, mora da svira... Neka tebi...

(Branka pokušava da prođe i pobegne)

SNEŽANA

A,tetkice što si u crnini?

(Snežana pogleda u brata, Branka hoće da prođe ne gleda je u oči)

RUŽA

Reci Branka, dokle ćeš da budeš pička, k'o moj ludi brat... Reci im.

(Branka stane, dugi muk)

BRANKA

Mrtvi su... oboje.

(Snežana pogleda u Željka, Ruža sedne)

SNEŽANA

(Tiho doziva)

Bato.

(Željko se osvrne po sobi, pada na pod. Urlikne)

ŽELJKO

Ne!

MRAK

DEVETA SCENA

(Dečaćka domska soba, na običnom krevetu leži Nebojša, igra se sa Snežaninom barbikom, na stolici do njega sedi Zikra, ubučena kao devojka, našminkana. Mazi ga po glavi i smiruje ga, Željko sedi na donjem krevetu, i gleda u Alisu, koja sedi naspram njega, Snežana, opuštenih nogu pevuši svoju dečiju pesmu, karminiše se na gornjem spratu. Podlaktice su joj obmotane prljavim zavojima, Rade sedi u uglu na podu i puši. Izgledaju kao pobacane lutke u dečijoj sobi).

ZIKRA

Prekini da se igraš sa tom glupom lutkom... Molim te.

(Otima Nebojši barbiku iz ruke, potura svoju glavu, smeši mu se. Nebojša ne reaguje.)

Zikra pali cigaretu. Alisa zavodnički gleda u Željka, žvaće žvaku i duva balon)

ALISA

Zikra...

ZIKRA

Reci.

ALISA

Idem odavde.

ZIKRA

Stvarno...

ALISA

Da, imam plan, sve...

RADE

Da, ko' što si i prošli put zapalila, pa si se vratila, sva ojađena...

ALISA

Ti Baksuze, ćuti... Nije ni čudo što si ovde, tebe se rođena majka odrekla... Od kad si ti ovde?

(Alisa i dalje gleda u Željka, Rade povije glavu i grize nokte do krvi. Snežana klata nogama i pevuši)

RADE

Oduvek.

ŽELJKO

(Radetu)

Izdajniče, jel' znaš kad stiže novi upravnik?

ALISA

Čula sam da je gadan!

(Željko i ona se gledaju i smeše jedno drugom).

RADE

Sad, samo što nije...

(Rade zaplače. Snežana se okreće ka njemu, nasmeši mu se).

ŽELJKO

Stvarno je bila dobra žena, borac... Pokrivala je Zikru, skapirala je fazon... I nama je tražila tetku... Nekako mi je krivo što je najebala zbog nas!

ALISA

Ne sekiram se ja za Ružu, nju će njen muž *funkijoner* da izvuče... Zbog svoje bulje, naravno!

(Rade zaplače. Snežana se okreće ka njemu, nasmeši mu se)

SNEŽANA

Ti si baš voleo Ružu, a?

RADE

Ona mi je bila najbliža majci... Vi ste svoje imali...Barem na kratko. Nije više mogla, pukla je. Ja je razumem.

ZIKRA

Nebojša se neće izvući... Nikad, jel' da...

SNEŽANA

A što misliš da smo se mi izvukli?

ZIKRA

Volela bi' da mogu da ga spasem... Da mu vratim.

SNEŽANA

A kako je on to tebe, spasao?

(Zikra ćuti, pogleda u Nebojšu pomiluje ga po glavi, pogleda ih sve, čitavu sobu, zatim se okrene se ka Snežan)i.

ZIKRA

Tako što me je zaštitio. Od starijih, hteli su da me nague u kupatilu, a on je shvatio... I zaštitio me. On je jedini shvatio, znao je da sam ja...

SNEŽANA

Devojčica.

RADE

Da, al' posle trećeg guženja... Ili četvrtog.

ALISA

Umukni ti, Baksuze, tebe nećemo da povedemo.

RADE

Ti mi kažeš, ubico... A ne bi ni iš'o sa vama.

ZIKRA

I tad sam obeć'o... Obećala sebi da me više niko nikada neće silovati.

(Snežana pevuši)

ŽELJKO

I šta ćemo sad da radimo?

(Snežana silazi sa kreveta seda na pod kraj Radeta, Zikra naslanja glavu na Nebojšine grudi, Alisa seda Željku, u krilo, miluje mu nose uho)

RADE

Ništa čekamo kraj!

(Snežana ustaje, grabi svoju barbiku, sa Nebojšinog kreveta)

Ma, zajebi.

MRAK

(Čuje se dečiji smeh, kao na igralištu. Nekako sablasno bezbrižan...)

KRAJ.

Ljubinka Stojanović.